

Rapport

Datum: 7 maart 2007

Rapportnummer: 2007/046

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond zijn zoon tijdens diens staandehouding op 30 april 2005 op het vizier van zijn helm heeft geslagen waardoor dit vizier is gebroken.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 30 april 2005 reed H., de minderjarige zoon van verzoeker, op zijn scooter door de gemeente Y. Politieambtenaar W., rijdend op een dienstmotor, zag dat H. hierbij geen licht voerde. Hij vorderde door een gebaar dat verzoekers zoon de scooter zou stilhouden. H. voldeed niet aan die vordering. Na een korte achtervolging werd H. door politieambtenaar W. staande gehouden.

2. Bij brief van 2 mei 2005 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond over de wijze waarop politieambtenaar W. zich tegenover zijn minderjarige zoon H. had gedragen. Verzoeker klaagde erover dat politieambtenaar W. op het vizier van de helm van H. had geslagen waardoor het vizier was afgebroken.

3. De Klachtencommissie van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond adviseerde de korpsbeheerder om geen oordeel te geven over de klacht van verzoeker, nu H. en betrokken politieambtenaar W. tegengestelde verklaringen over het voorval hadden afgelegd en er geen getuigen van het voorval waren geweest. De korpsbeheerder liet bij beslissing van 3 januari 2006 weten zich met dat advies te verenigen.

Verzoeker kon zich niet vinden in de afhandeling van zijn klacht en wendde zich bij brief van 13 maart 2006 tot de Nationale ombudsman.

I. Bevindingen

4. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond zijn zoon tijdens zijn staande houding op 30 april 2005 op het vizier van zijn helm heeft geslagen waardoor dit vizier is gebroken. Verzoeker voerde hierbij aan dat H. na een korte achtervolging door politieambtenaar W. zijn scooter aan de kant van de weg had stilgezet. Op het moment dat H. zijn scooter op de standaard zette, werd hij vol door politieambtenaar W. op het vizier van zijn helm geslagen, waardoor het vizier afbrak. De afgebroken stukken werden vier tot vijf meter verderop teruggevonden, aldus verzoeker. Gelet op deze grote afstand is het volgens verzoeker niet aannemelijk dat de helm van H. is gevallen, zoals door de politie is gesteld. Daarbij stelde verzoeker dat H. slechts de beschikking had gehad over één hand, nu drie vingers aan de andere hand waren gespalkt. Het was volgens verzoeker dan ook niet mogelijk dat in de tijd gelegen

tussen het moment dat H. zijn scooter tot stilstand had gebracht en politieambtenaar W. naar hem was toegelopen, H. zijn helm had kunnen afzetten.

5. In het door de politie overgelegde mutatie rapport, dat op 2 mei 2005 is opgemaakt door politieambtenaar W., staat onder meer het volgende vermeld. Het lukte politieambtenaar W. H. te laten stoppen door zijn motor voor de brommer van H. tot stilstand te brengen. Kennelijk uit kwaadheid gooide H. hierop zijn helm op de grond, waardoor het scherm van de helm kapot ging. Samen met nog twee politieambtenaren zocht politieambtenaar W. naar de losse stukken van het vizier.

6. In het opgemaakte gespreksverslag van een informeel gesprek dat op 31 augustus 2005 had plaatsgevonden tussen onder andere verzoeker en politieambtenaar W. staat het volgende te lezen. Politieambtenaar W. gaf tijdens dit gesprek aan dat hij, in tegenstelling tot hetgeen hij in het mutatie rapport had vermeld, niet had gezien dat H. zijn helm op de grond had gegooid. Op het moment dat politieambtenaar W. H. aansprak droeg H. geen helm meer. De helm stond op dat moment tussen de voeten van H.

7. Tijdens de hoorzitting van de Klachtencommissie van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond herhaalde politieambtenaar W. hetgeen hij tijdens het informele klachtengesprek had verklaard; hij had niet gezien dat H. zijn helm op de grond had gegooid. Hij dacht dat dit was gebeurd, vandaar dat hij dit had opgenomen in het mutatie rapport. Politieambtenaar W. ontkende dat hij geweld tegen H. had gebruikt. Op het moment dat hij bij H. aankwam was het vizier van de helm al kapot.

8. De korpsbeheerder liet in zijn reactie weten dat er sinds de behandeling van de onafhankelijke klachtencommissie geen nieuwe feiten of gezichtspunten naar voren waren gebracht. De korpsbeheerder bleef dan ook bij zijn standpunt - zoals eerder ingenomen in de interne klachtenprocedure - dat hij geen oordeel kon geven over de klacht.

9. Politieambtenaar W. liet via de korpsbeheerder weten dat hij niets had toe te voegen aan zijn verklaring die hij reeds in de interne klachtenprocedure had afgelegd.

II. Beoordeling

10. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam. Dit is neergelegd in artikel 11 Grondwet (zie Achtergrond, onder 1.). Ook in artikel 8 Europees verdrag voor de rechten van de mens is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet (zie Achtergrond, onder 2.). Het gebruik van geweld betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam. Op grond van artikel 8, eerste lid Politiewet (zie Achtergrond, onder 3.) is een politieambtenaar in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening bevoegd geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het

gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt (het proportionaliteitsvereiste) en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt (het subsidiariteitsvereiste).

Het slaan op het vizier van een helm terwijl deze op het hoofd wordt gedragen wordt aangemerkt als "geweld".

11. Uit het onderzoek is gebleken dat de lezingen van verzoeker en politieambtenaar W. lijnrecht tegenover elkaar staan. In het algemeen onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel over een klacht als de stellingen van verzoeker lijnrecht tegenover de stellingen van het bestuursorgaan staan. Die situatie doet zich niet voor indien er sprake is van omstandigheden op grond waarvan aan de ene stelling meer betekenis kan worden gehecht dan aan de andere stelling. In dit geval houdt verzoeker stellig vol dat politieambtenaar W. op het vizier van de helm van H. heeft geslagen, terwijl politieambtenaar W. heeft verklaard dat hij geen geweld jegens H. heeft uitgeoefend en dat H. zijn helm niet meer op had op het moment dat hij hem aansprak.

Hoewel het de Nationale ombudsman bevreemdt dat politieambtenaar W. niet consistent is geweest in zijn uitlatingen over het voorval, kan hieruit naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet zonder meer volgen dat aan de lezing van verzoeker meer waarde moet worden gehecht. Daarnaast heeft verzoeker zijn stelling dat het niet aannemelijk is dat de helm van H. is gevallen gelet op de grote afstand waarop de afgebroken stukken van het vizier zijn teruggevonden en gelet op het gegeven dat H. onvoldoende tijd zou hebben gehad om zijn helm af te zetten omdat hij maar één hand ter beschikking had, onvoldoende onderbouwd.

Nu zich geen omstandigheden voordoen op grond waarvan aan de ene stelling meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere stelling, overweegt de Nationale ombudsman dat niet is vast komen te staan dat politieambtenaar W. op het vizier van de helm van H. heeft geslagen.

Om die reden onthoudt de Nationale ombudsman zich op dit punt van een oordeel.

Conclusie

Ten aanzien van de klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond, onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel.

Onderzoek

Op 22 maart 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer R. te X, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond te Rotterdam. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de

beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond (de burgemeester van Rotterdam), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Rotterdam over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. Hij maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Verzoeker maakte hiervan per e-mailbericht gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 13 maart 2006, met bijlagen;

Intern klachtdossier van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond, met bijlagen, waaronder:

brief van de klachtcoördinator van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond aan verzoeker van 12 mei 2005;

brief van de chef van het district Zuid van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond aan verzoeker van 27 juli 2005;

advies van de klachtadviescommissie van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond van 25 november 2005;

brief van 3 januari 2006 van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond met daarin de beslissing op verzoekers klacht;

mutatie uit het dag-en nachtrapport van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond van 2 mei 2005;

Standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond van 12 mei 2006;

Gespreksverslagen van de interne klachtenprocedure van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond van 14 juni 2005, 31 augustus 2005 en 19 september 2005;

(Aankondiging van) beschikkingen uitgeschreven aan de zoon van verzoeker van 30 april 2005;

Reactie van verzoeker van 22 september 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Grondwet

Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

2. Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

Artikel 8

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

3. Politiewet 1993

Artikel 8, eerste lid

"1. De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer

het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf."